

IN MEMORIAM

Ronny Weemaes (31.8.1955 – 2.8.2018)

Door Hans Secelle

De eerste kennismaking

Ronny en ik leerden mekaar kennen in het najaar van 1980. We waren weliswaar allebei lid van “de KGS” maar veel direct contact was er nog niet geweest. Tot hij me aanklampie op een zaterdagmiddag, ergens in oktober of november: hij zocht iemand om hem te vergezellen naar het internationaal toernooi van Bar-le-Duc. Enkele weken later stonden we op de deelnemerslijst van een klein, maar gezellig toernooi in het noorden van Frankrijk.

We deelden een tweepersoonskamer in een klein hotelletje en het klikte meteen; vóór het ontbijt zongen we luidkeels hits van The Beatles (tot groot jolijt – of ongenoegen – van de andere hotelgasten), we analyseerden samen onze schaakpartijen en gingen elke avond de Franse flipperkasten aan de zwaarst mogelijke tests onderwerpen.

Houdini

De derde avond was veruit de meest memorabele: slechts met de grootste moeite wist Ronny het nukkige slot van de voordeur van ons hotel open te krijgen. Na enkele stappen in het halfduister zag ik door een kier in de grote dubbele deur aan mijn linkerkant een ietwat oudere man in zijn fauteuil rustig naar TV kijken. Drie seconden later kwamen we tot de conclusie dat we in de privéwoning van de burens waren aanbeland... Nooit zijn we zo snel – en zo stilletjes – weer naar buiten geslopen. Dit verhaal krijgt nog een staartje ...

December 1981: tussen Kerst en Nieuw zitten we in Béthune. De tweede ochtend komen we aan bij de toernooizaal, ingericht in de gymzaal van de lokale middelbare school. Alle deelnemers staan ongeduldig te wachten in de vrieskou terwijl Sojka, de sympathieke Poolse scheidsrechter, wanhopig het slot van de toernooizaal probeert open te krijgen. Ronny, inmiddels ervaringsdeskundige, neemt de sleutel over en na 15 seconden zat iedereen achter het bord.

Een vriend voor het leven

Bar-le-Duc was het begin van een jarenlange vriendschap en een tijdlang – tot mijn huwelijk in 1985 – hebben Ronny en ik, vaak in het gezelschap van andere Gentse en Antwerpse schakers, West-Europa afgereisd om de internationale schaakscene onveilig te maken. En ook schakers zijn gewoontedieren: iedere zaterdag zakte Ronny af naar de Kwaadham, waar we onze traditionele tien snelschaakpartijtjes speelden; voor mij een harde leerschool, maar mijn Elorating steeg in de kortst mogelijke tijd van 1783 naar 2145... met dank aan mijn privéleraar. Daarna volgde steevast het onvermijdelijke frietkot, ons partijtje driebanden bij ‘Vervest’ en het spijzen van onze portfeuille op een bingotoestel dat Ronny met zijn Kruibeeks accent “*de Kas*” noemde: een ‘Continental’ met zes ‘kaarten’: van elk van deze zes kaarten kon Ronny feilloos alle 25 cijfers uit het hoofd afratelen, tot groot ongenoegen van Jos Vervest, onze sympathieke gastheer.

Zonder dames

In een ploegentweekamp tussen Antwerpen en Gent staat een partij tussen Marcel Van Herck en Ronny op de agenda. Wie denkt dat een middenspel zonder dames een saaie boel is, moet dringend onderstaand juweeltje naspelen...

M. Van Herck – R. Weemaes

1. e4 c5 2. Pc3 Pc6 3. g3 Tb8 De snelste torenzet uit de geschiedenis ? 4. Lg2 g6 5. d3 Lg7
6. Le3 b5 7. Dd2 Da5 Typisch Ronny; rokeren doe je maar wanneer er geen betere zet voorhanden is. 8. Lc5: ?? b4 ! is meteen 0-1 8. Pd1 (!) Marcel stuurt, getrouw aan zijn stijl, aan op vereenvoudiging, maar zo eenvoudig blijken de zaken niet te zijn. 8. ... Dd2:+ 9. Kd2: d6 10. F4 Lb7 11. c3 Pf6 12. Pf2 (er dreigde Pg4, met winst van het loperpaar) Pd7 13. Pe2 0-0 14. Tad1 Tfc8 (diagram)

Komodo evalueert deze stelling op -0,06.
Maar dan moet er wel foutloos worden gespeeld ...
... van beide zijden.

15. Lh3 Tc7 16. Thf1 Pb6 17. b3 b4 18. c4 a5 19. Kc2 a4 20. d4 ? (diagram)

Volgens Komodo de verliezende zet. 20. g4 is ook al -1.10, maar wit had dan nog kunnen vechten. Vanaf nu gaat het erg hard.

Stelling na 20. d4 ?

20. ... ab3: 21. ab3: Ta8 ! 22. dc5: Ta2+ 23. Kd3 Pd7!! je bent IM, of je bent het niet.

Ook Komodo vindt de gespeelde zet veruit het beste. Sommige van de onderstaande varianten zijn echt zinsbegoochelend. Toen Ronny me deze partij toonde, bleken de varianten die hij had 'gezien' nog indrukwekkender dan de zetten die effectief op het bord kwamen.

Enkele voorbeelden (Komodo - speel ze a.u.b. even na op uw schaakinterface):

1. -+ (-2.61): 24.Pf2-g4 f7-f5 25.e4xf5 g6xf5 26.c5xd6 e7xd6 27.Lh3-g2 f5xg4 28.Lg2-d5+ Kg8-f8
29.Td1-d2 Ta2-a3 30.Pe2-c1 Pd7-c5+ 31.Kd3-c2 Lg7-c3 32.Td2-e2 Kf8-g7 33.f4-f5 Lc3-f6 34.Te2-d2
Tc7-e7 35.Le3-f4 Pc5-e4 36.Ld5xe4 Pc6-d4+ 37.Kc2-d1 Te7xe4 38.Lf4xd6 Pd4xb3 39.Pc1xb3
Ta3xb3

2. -+ (-2.67): 24.Lh3xd7 Tc7xd7 25.Le3-c1 Pc6-a5 26.c5xd6 Pa5xb3 27.Kd3-e3 e7xd6 28.Lc1-d2
Pb3-a5 29.Td1-c1 Lb7-a6 30.Ld2xb4 Pa5xc4+ 31.Ke3-f3 Pc4-e5+ 32.Kf3-g2 Pe5-d3 33.Pf2xd3
La6xd3 34.Tf1-f2 Ta2xe2 35.Tf2xe2 Ld3xe2

3. -+ (-3.74): 24.c5xd6 Pc6-e5+ 25.f4xe5 Pd7xe5+ 26.Kd3-d4 Pe5xc4+ 27.e4-e5 Lg7xe5+ 28.Kd4-d3 Pc4-b2+ 29.Kd3-d2 Lb7-a6 30.Pe2-c1 Pb2-c4+ 31.Kd2-e1 Le5-c3+ 32.Td1-d2 Ta2xd2 33.b3xc4 Td2xd6+ 34.Ke1-e2 La6xc4+ 35.Pc1-d3 b4-b3 36.Le3-d2 f7-f5 37.Ld2xc3 Lc4xd3+ 38.Pf2xd3 Tc7xc3 39.Tf1-d1 b3-b2

4. -+ (-4.19): 24.Le3-d4 Lg7xd4 25.Pe2xd4 Pd7xc5+ 26.Kd3-e3 Pc6xd4 27.Td1xd4 Pc5xb3 28.Td4-d3 Pb3-a5 29.Ke3-f3 Pa5xc4 30.Tf1-b1 Pc4-d2+ 31.Td3xd2 Ta2xd2 32.Tb1xb4 Lb7-a6 33.Tb4-b6 Tc7-c3+ 34.Kf3-g2 Tc3-c2 35.Tb6xa6 Td2xf2+ 36.Kg2-g1 Tf2xh2

24. Ld4 Marcel kiest voor 'Komodovariant nr.4'. 24. ... Pd4: Ronny 'volgt' min of meer ...

25. Pd4: Pc5: 26. Ke3 Ld4: 27. Td4: Pb3: 28. Td3 Pc5 29. Lg4 ? een blunder in een verloren stelling. Wit gaf enkele zetten later op.

Naast de vele eendagstoernooien op vaderlandse bodem speelden we in Frankrijk, Nederland, Oostenrijk en Spanje, waar we deelnamen aan schaakevenementen waaraan ik alleen maar goede herinneringen heb overgehouden. 1982 was 'ons' orgelpunt: na een zware verjaardagsfuif (onze verjaardagen liggen slechts 5 dagen uit mekaar) reisden we op zondagochtend af naar Visé, een onbeduidend stadje in de Oostkantons, om deel te nemen aan het Belgisch Kampioenschap snelschaken. Ronny won na harde strijd bij de Elite, ik in de A-reeks; de cirkel was compleet.

Diep, dieper, diepst

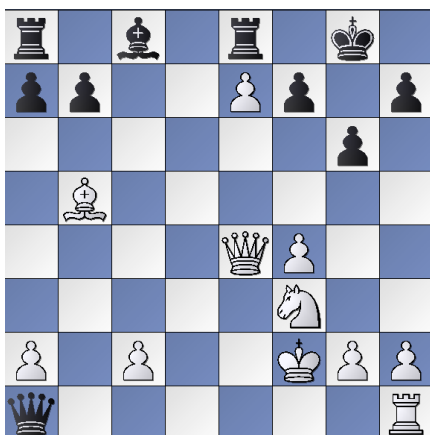
In 1982 haalt Ronny de wereldpers (lees : 'Schachmatny Bulletin') met *zijn* dubbeltorenoffer, het offer waar iedere schaker van droomt. In een mogelijk niet volledig correcte partij roept hij spanningen op die nauwelijks uit te rekenen zijn. Maar zoals Bronstein me in 1997 tijdens het Aegontoernooi toevertrouwde: "*When I make a sacrifice, I'm only 50 pct. sure of it's correctness, but if it is too difficult for me, it must be equally difficult for my opponent*". Of dat ook Ronny's redenering was, weet ik niet, en of het ook voor de zwartspeler (te) moeilijk was, laat ik over aan het oordeel van de geïnteresseerde lezer.

R. Weemaes – N. Bernard (Belgisch Kampioenschap - Zwijnaarde, 1982)

Pirc – Oostenrijkse Aanval met 6. Le3

1. e4 g6 2. Pc3 Lg7 3. f4 d6 4. Pf3 Pf6 5. d4 0-0 6. Le3 Bobby Fischer speelde hier altijd Ld3, de 'echte' Austrian Attack, maar ook Ronny's zet – die tegen een direct c5 is gericht, wordt gespeeld. 6. ... b6 en 6. ... Pbd7, zetten die meestal niet zo goed zijn tegen agressieve witte Pirc-behandelingen, worden hier het meest gespeeld, maar de zwartspeler laat hem achterwege

6. ... c5 7. dc5: het beste 7. ... Da5 8. Ld4 ?! hier zijn Ld3 of Dd2 absoluut noodzakelijk 8. ... Pc6! Jadoul en Wasnair (*HISTOIRE DES MAITRES BELGES* – Rossel – 1988) geven deze zet een "?!", maar Komodo denkt daar anders over (+0.42 voor zwart). Ronny vindt nu wel de beste voortzetting. 9. cd6: Pd4: 10. Dd4: gaat in de batterij staan, maar het is de enige speelbare zet; na 10. Pd4: ? Pe4: is het meteen uit 10. ... Pe4: ? 10. ... cd6: is nog steeds erg goed voor zwart, maar de zwartspeler had andere mogelijkheden gezien 11. De4: Lc3:+ 12. bc3: Dc3:+ 13. Kf2 Da1: tot hier had Bernard gerekend, maar Ronny had iets verder gekeken... 14. de7: Te8 15. Lb5 !! de zet die Ronny moet gezien hebben toen hij 9. cd6: speelde (diagram)

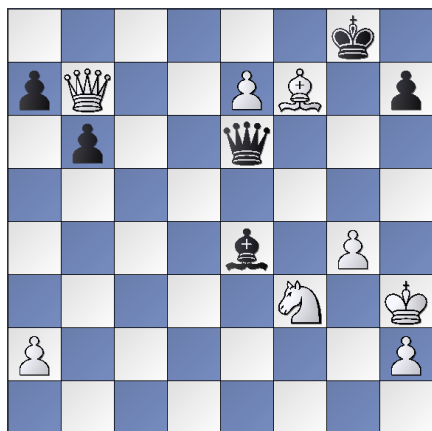

Stelling na 15. Lb5

Zwart blijft weliswaar een kwaliteit voor, maar alle zwarte stukken staan voorlopig buiten spel.

15. ... Dh1: 16. Le8: Lf5 ? 17. Da4 ? 17. Lf7:+ was meteen uit (17. ... Kf7: 18.Dd5+ Ke7: 19. Db7:+ Ld7 20. Da8: Dc1 21.De4+ en wint); de gespeelde zet

wint ook nog – volgens Komodo – maar wits taak wordt nu wel wat moeilijker **17. ... Db1 18. Lb5 Lc2 19. Da5 b6 20. Da6 Db2 21. Kg3 g5 22. Db7** hier was fg5: veel eenvoudiger geweest; na 22. ... Le4 volgt niet 23. e7D – zoals Jadoul/Wasnair aangeven, maar 23. Da4 met vernietiging **gf4:+ 23. Kf4: Df6+ 24. Ke3 Dc3+ 25. Ke2 Te8** de enige zet, ook volgens Komodo; zwart hoopt nog op eeuwig schaak als de witte loper op e8 staat **26. Le8: Ld3+ 27. Kf2 Dc5+ 28. Kg3 Dd6+ 29. Kh3 De6+ 30. g4 Le4 31. Lf7:+!!** Het slotakkoord. Zwart geeft op.

Slotstelling. Zwart geeft op

31...Kf7: 32.Pg5+ Ke8 33.Db8+ Ke7: 34.Pe6: is ruim voldoende voor de winst

31...Df7: 32.De4: De8 33.Pg5 Kg7 34.De5+ Kg8 35.Df6 h5 36.Pe6 hg4:+ 37.Kh4 Df7 38. e8D+ De8: 39.Dg7 mat

Na mijn huwelijk groeiden we een beetje uit elkaar, maar zo nu en dan werd er toch nog eens een afspraak gemaakt voor een paar snookerpartijtjes. Daarna werd er koffie gedronken, werd er een sigaretje gerookt en werden er herinneringen opgehaald aan de zorgeloze 'good old days'.

Na Ronny's vervroegde pensionering bij General Motors begon het schaakspel meer en meer een bijkomstige rol te spelen; zijn vader, 'Jules' voor de vrienden, was te zeer op zijn gezelschap gesteld en zijn eigen schaakambities werden ook stilaan opgeborgen. Ergens was dat ook wel te begrijpen: alles wat hij als Belgisch schaker – en vooral als rasechte natuurschaker die vrijwel nooit een schaakboek ter hand nam – redelijkerwijze had kunnen bereiken, had hij ook daadwerkelijk bereikt: van zijn resultaten als jeugdspeler ben ik niet zo goed op de hoogte, maar bij de seniores werd hij maar liefst elf keer kampioen van België, twee keer in het klassieke spel (1977 en 1981) en negen keer in het snelschaken. Hij won een zwaar bevochten tweekamp van Jef Boey, waarin hij de eerste partij verloor om vervolgens uit de vier resterende partijen maar liefst drie punten te scoren. Hij zat zeven keer in het Belgisch Olympiadeteam en werd met de eerste ploeg van de KGS zes keer interclubkampioen van België. Op grond van zijn uitstekende resultaten werd hem in 1988 de zeer begeerde titel van Internationaal Meester verleend.

Zes jaar geleden werd Ronny getroffen door een hersenbloeding. Na zes lange weken – te lang om goed te zijn – ontwaakte hij eindelijk uit een diepe coma, maar de schade was er en ze was voor het overgrote deel onherstelbaar. Sindsdien ging het langzaam bergaf, een spijtige evolutie die nog werd versneld met het overlijden van Julien, Ronny's vader.

De laatste maanden was Ronny aan zijn bed gekluisterd door de vele epileptische aanvallen die een rechtstreeks gevolg waren van de hersenbloeding. Sommige van deze aanvallen waren in het begin nauwelijks merkbaar, maar ze hadden een nefaste invloed op zijn mobiliteit en zijn spraakvermogen en ze werden hem tenslotte fataal.

In de ochtend van 2 augustus 2018 kreeg ik vanuit Wissekerke, het verzorgingstehuis te Basel waar hij verbleef, het vreselijke nieuws van zijn overlijden.

Iedereen die Ronny gekend heeft, zal hem erg missen.

Beste Ronny,

Als schaker was je een meester, maar als mens en als vriend was je een grootmeester.

Een hele grote.

Je vriend en schaakkompaan, Hans